

А. А. Лукашенко, Л. В. Губерський

Бойкот

БОЙКОТ (англ. boycott) - спосіб політичної або економічної боротьби, що здійснюється шляхом повного чи часткового припинення відносин з окремою особою, організацією, державою або відмови від купівлі окремих товарів тощо; вид санкцій або тактики примусових заходів; форма протесту проти чийось дій. Формами Б. є введення ембарго на експорт та імпорт товарів, встановлення дискримінац. мита й тарифів тощо. Б. може використовуватися й у формі репресалій. Уперше застосований 1880 ірланд. селян. організацією «Земельна ліга» проти управителя маєтку англійця капітана Ч.-К. Бойкота, котрий відмовився виконувати вимоги сплачувати за орендовану ним землю. Щоб покарати Бойкота, «Земельна ліга» постановила систематично перешкоджати йому в зносинах із місц. населенням, а робітникам і домашнім слугам наказала залишити його. Не допомогли Бойкоту прислані війська та робітники з інших графств Ірландії; невдовзі він був вимушений відмовитися від управління маєтком. Цей спосіб набув поширення в системі засобів того чи іншого сусп. руху як колективна спроба досягнення спіл. інтересу. Б. використовується в разі відмови від соц. співробітництва (соц., вибірковий, Б. сусп. подій); відмови від екон. співпраці (Б. споживачів, невикористання бойкотованих товарів, Б. робітників, Б. виробників, Б. постачальникам та посередникам тощо); відмови від політ. співпраці (Б. закордон. організацій, Б. виборів, Б. роботи в держ. установах і обіймання держ. посад, Б. уряд. закладів, агентств та ін. органів, Б. підтримуваних урядом організацій тощо). Б. застосовується для розв'язання внутр. конфліктів у демо- крат. системах. Б. - ефектив. засіб у боротьбі проти диктатор. і тоталітар. режимів. Його успішно використовувала Укр. військ. організація (УВО) проти польс. окупації зх.-укр. земель, вдаючись до Б. присягання на вірність польс. державі, Б. заг. перепису населення Зх. України як частини польс. держави в листопаді 1921, Б. виборів до польс. сейму в листопаді 1922, Б. набору до польс. війська у грудні 1922. Залишаючи за собою заг. кер-во, УВО в усіх цих акціях непримусового спротиву спиралась на широкі кола патріотично налаштованого укр.

населення. Особливо дошкуляв польс. окупац. владі Б. укр. громадянством держ. монопол. товарів – горілки й тютюну, важливу роль у чому відіграло товариство «Відродження», яке створило свої відділи майже в усіх містах і селах Зх. України. Б. широко практикується в міжнар. праві, у міждерж. екон. і політ. зв'язках. Статут ООН передбачає Б. як примусовий захід для підтримання миру, не пов'язаний із залученням зброй. сил.

Бібліографічний опис:

Бойкот / А. А. Лукашенко, Л. В. Губерський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. - К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2004. - Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-36144>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України
([докладніше](#)).